

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ, НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ ТА ПРАВА ЛЮДИНИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	225 «Медична психологія»
Назва освітньо-професійної програми	«Медична психологія»
Рівень вищої освіти	Магістерський
Кафедра	Фундаментальних дисциплін та інформатики
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	обов'язкова
Форма навчання	очна (денна)

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	Бойченко Наталія Михайлівна
Посада	професор кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	доктор філософських наук професор
Електронна адреса	n_boychenko@nuozu.edu.ua
Телефон	(044) 205 49 87
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/informatyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/9960-boychenko-nataliia-mykhalivna#gsc.tab=0
Консультації	понеділок: 10.30–15.30, четвер: 10.30–15.30
Прізвище, ім'я, по батькові	Буцикін Єгор Сергійович
Посада	доцент кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	кандидат філософських наук
Електронна адреса	yegorbutsykin@nuozu.edu.ua
Телефон	(044) 205 49 87

Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/informatyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/9961-butsykin-yehor-serhiiovych#gsc.tab=0
Консультації	понеділок: 10.30–15.30, четвер: 10.30–15.30
Прізвище, ім'я, по батькові	Кривітченко Ольга Олегівна
Посада	старший викладач кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	докторантка з філософських наук
Електронна адреса	o.kryvitchenko@nuozu.edu.ua
Телефон	(044) 205 49 87
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/informatyky/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/9962-berezina-viktoriia-viacheslavivna#gsc.tab=0
Консультації	понеділок: 10.30–15.30, четвер: 10.30–15.30

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Програма навчальної дисципліни «Мультикультуралізм, національна культура України та права людини в сучасному світі» покликана ознайомити студентів із методологією сучасних критичних студій у різних галузях гуманітарного знання, зокрема критичних антропології, психології – постколоніальних студій загалом, із метою сприяти усвідомлення місця України в сучасних постколоніальних і деколоніальних дослідженнях.
Мета дисципліни	Підготувати спеціалістів, здатних розв'язувати складні завдання та проблеми інноваційного характеру в сфері охорони психічного здоров'я населення, застосовуючи постколоніальний і деколоніальні підходи в психологічних дослідженнях.
Завдання дисципліни	1) ознайомити студентів із засадничими методологіями, що застосовують в сучасних критичних студіях (психоаналіз, марксизм, структуралізм, постструктуралізм); 2) прояснити засади теоретико-методологічної настанови в сучасних постколоніальних студіях; 3) ознайомити студентів із сучасними спробами застосовувати критичний (постколоніальний) підхід у дослідженнях; 4) роз'яснити права та обов'язки людини як члена суспільства; у зв'язку з цінностями громадянського (вільного демократичного) суспільства в умовах його сталого розвитку.
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін: історія медицини, мовні дисципліни та медична термінологія.
Постреквізити	Навчальна дисципліна є базою для вивчення таких дисциплін: медична психологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, анатомія людини, дисципліни професійної підготовки з загальної та медичної психології, дисципліни загально-медичної професійної підготовки, вибіркові дисципліни, зокрема деонтологія в охороні здоров'я, цивілізація та культура, релігієзнавство, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки тощо.

Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Загальні компетентності: ЗК1 Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях. ЗК2 Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професії, особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності. ЗК3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6 Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8 Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії. ЗК10 Здатність до системного, абстрактного і креативного мислення у процесі аналізу та синтезу інформації. ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. ЗК12 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні, а також розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і природи (принципи біоетики). ЗК13 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку загальної та медичної психології, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; засвоювати та реалізовувати світові наукові і культурні досягнення, демонструвати сприйняття та можливості фахово працювати з проявами культурально-ментального розмаїття. Спеціальні (фахові) компетентності: СК1 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати медичну та психологічну інформацію з різних джерел, знання категоріально-понятійного апарату медицини і психології. СК2 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати медичну та психологічну інформацію з різних джерел, знання категоріально-понятійного апарату медицини і психології. СК16 Знання і використання на практиці правових підстав роботи лікаря в Україні, деонтологічних норм роботи лікаря-психолога та здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, маркетингу послуг галузі охорони здоров'я. СК18 Здатність усвідомлювати межі своєї компетенції та постійне підвищення професійної кваліфікації, знань та використання на практиці норм професійної етики та деонтологічних норм.
Результати навчання	ПРН 1. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, демонструвати розуміння закономірностей та особливостей їх розвитку в контексті професійних завдань, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПРН9 Розробляти моделі, стратегії, план дій щодо надання психологічної/медико-психологічної допомоги шляхом прийняття власного професійно обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами лікування

	хвороб та порушень, застосовуючи науково-обґрунтовані та/або впроваджуючи інноваційні методи психологічного / психокорекційного / психотерапевтичного впливу при вирішенні відповідних задач; обирати конструктивні та ефективні стратегії психологічної і соціальної взаємодії, втілюючи ефективну комунікацію та надаючи пацієнтам/клієнтам інформацію способом, який в повній мірі відповідатиме їх потребам та очікуванням; запроваджувати різні схеми супроводу пацієнта на всіх етапах надання психологічної/медико-психологічної допомоги і проведення лікувально-реабілітаційних заходів. ПРН17 Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології. ПРН19 Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів в їх виконанні. ПРН 20. Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності, демонструвати навички фахової інтуїції, передбачення та прогнозування. ПРН 21. Демонструвати знання правових підстав роботи лікаря в Україні, дотримуватись на практиці етико-деонтологічних принципів і норм в професійній діяльності медичного психолога, вдосконалювати власні соціальні компетентності та соціально відповідальну поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям, розвивати навички відповідального ставлення до професійного самовдосконалення і навчання, самоусвідомлення / саморозвитку та якісної міжособистісної взаємодії і командної роботи у процесі вирішення фахових завдань.

Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС, 90 годин. Для очної (денної) форми навчання: аудиторних 36 годин, самостійна робота 54 години.

Форма підсумкового контролю	Залік

Строки викладання дисципліни	Дисципліна викладається в 2 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

	Модуль 1. Теоретико-методологічні засади критичних студій.
1.1	Вступ до студій: про відмінність настанов гуманітарних і природничих наук (методологія як те, що дає предмет дослідження). Методологічне місце критики в царині гуманітарних досліджень.
1.2	Філософія підозри: методологічне опертя критичних студій. Проблема психологізму й історизму.
1.3	Психоаналіз – опертя критичних студій: засадничі поняття психоаналітичної теорії.

1.4	Феноменологічні сюжети в критичних студіях: засади феноменологічної настанови та її застосування у критичних (постколоніальних) студіях. Стосунок критики й філософії/феноменології.
1.5	Феноменологічні дескрипції досвіду чужого: феноменологічні прояснення підстав ксенофобії та ксенофільії. Чуже як афект.
1.6	Постструктуралізм як опертя критичних студій.
Модуль 2. Теоретико-методологічні засади сучасних постколоніальних студій.	
2.1	Саїдів проєкт критичних постколоніальних розвідок літератури.
2.2	Орієнталізм: проєкт постколоніальних студій Едварда Саїда.
2.3	Культура та імперіалізм.
2.4	Постколоніальна критика російської імперської літератури.
2.5	Гнані та голодні: постколоніальні дослідження Франца Фанона.
2.6	Права і обов'язки людини як члена суспільства. Цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства в умовах його сталого розвитку.

Самостійна робота здобувача освіти

Самостійна робота являється елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань або доступ до них надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни складається з 5 завдань, серед яких написання есе, реферату та підготовка презентації. Усі завдання мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Тема 1.3. Психоаналіз – опертя критичних студій: засадничі поняття психоаналітичної теорії: есе обсягом у 1000 слів на тему: «Психоаналіз як методологічне опертя постколоніальних студій» або «Марксизм як теоретичне опертя постколоніальних студій». Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 200 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

	Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.
Методи навчання	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: ➤ словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); ➤ наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів); ➤ практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження). Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ➤ метод проблемного викладу матеріалу; ➤ моделювання життєвих ситуацій; ➤ мозковий штурм; ➤ метод опори на життєвий досвід; ➤ навчальної дискусії. Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: ➤ усного контролю; ➤ письмового контролю; ➤ самоконтролю та взаємоконтролю; ➤ рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків. – К.: Смолоскип, 2008. 360 с.
2. Вальденфельс Б. Топографія Чужого: студії до феноменології Чужого. – К.: ППС, 2004. 206 с.
3. Гайдеггер М. Дорогою до мови/М. Гайдеггер/Пер. з нім. В. Кам'янця. – Львів: Літопис, 2007. 49 с.
4. Саїд Е. Гуманізм і демократична критика. – К.: Медуза, 2014. 144 с.
5. Томпсон Е. М. Трубадури імперії: Російська література і колоніалізм. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2006. 368 с.
6. Карась А. Громадянське суспільство: особливості його теоретичного усвідомлення й дискурсивно-етичного здійснення // Громадянське суспільство в Україні за доби глобалізації: ціннісно-нормативне та інституційне забезпечення його розбудови. – К.: Інститут ліберального суспільства, 2007. – С. 11-33.
7. Кебуладзе В. Своє і чуже. Феноменологічна топографія соціально-політичного простору України/Кебуладзе В. Цінності громадянського суспільства і моральний вибір: український досвід. – К.: Етна-1, 2006. – С. 106-117.
8. Лютий Т. Інший і Чужий у структурі людського Я (М. Бубер, Е. Левінас, Ю. Кристева) // Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство. – 2018. – № 1. – С. 20-28.
9. Фанон Ф. Гнані і голодні/пер. з фр. – К.: Вперед, LAT&K, 2016. 227 с.
10. Фуко М. Археологія знання. – К.: Основи, 2003. 326 с.

Додаткова література

1. Dilthey W. Wilhelm Dilthey: Selected works: hermeneutics and the study of history, 2018.
2. Doran C. Postcolonialism, Anti-colonialism, Nationalism and History // International Studies. – 2019. – № 56 (2-3). – P. 92-108. URL: <https://doi.org/10.1177/0020881719840257>.
3. Ricoeur P. The conflict of interpretations: Essays in hermeneutics (Vol. 1). Northwestern University Press, 1974.
4. Foucault M. Nietzsche, freud, marx. In Nietzsche, Freud, Marx, 1995. – P. 62.
5. Snyder T. The war in Ukraine is a Colonial War. The New Yorker, 2022. URL: <https://www.newyorker.com/news/essay/the-war-in-ukraine-is-a-colonial-war> [in English].
6. Spivak G. C. A critique of postcolonial reason: Toward a history of the vanishing present. Harvard university press, 1999.
7. Spivak G. C. In other worlds: Essays in cultural politics. Routledge, 2012.
8. Spivak G. C., Harasym, S. The post-colonial critic: Interviews, strategies, dialogues. Routledge, 2014.
9. Waldenfels B. In place of the Other. Continental Philosophy Review. – 2011. – № 44. – P. 151-164.

Загальна схема оцінювання

	Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
	100 балів	200 балів		залік/іспит	
	90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
	82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
	75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
	68 - 74	125 – 139	D		непогано
	61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
	35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
	1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються наступним чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою (для галузі знань 22 Охорона здоров'я 200-бальною шкалою). Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали)</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	
82-89	B	Добре			
75-81	C				
68-74	D	Задовільно			
61-67	E				

35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано	за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань здобувачів очної (денної) форми навчання складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 75 балів, і рейтингу з атестації – 25 балів. Для здобувачів заочної форми навчання відповідно – з рейтингу навчальної роботи – 50 балів, і рейтингу з атестації – 50 балів.
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилались на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

 - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
 - відрахування із Університету.